

Francesc Pérez i Moragon

El Temps, a Lleida

El dia 22 passat es va celebrar l'acte de presentació del nostre setmanari a la ciutat de Lleida, davant d'un centenar de persones. Vam parlar, en nom de la revista, Ramon Barnils i jo mateix. A partir d'aquest número que teniu a les mans, EL TEMPS es vendrà en quioscos de Lleida, Cervera i Tàrraga.

Barnils —ho comprove cada volta que vaig al Principat— és un periodista molt popular, pel que fa en aquestes pàgines i pels seus programes a Catalunya Ràdio, amb Santi Vendrell i Quim Monzó. La gent li pregunta coses i coses, i ell hi respon amb una habilitat envejable.

Jo vaig explicar a grans trets la peripècia periodística en què estem ficats, des dels estudis previs fins a la realitat actual. Vaig insistir en la necessitat de crear un espai informatiu global dels Països Catalans i la nostra confiança en el fet que EL TEMPS hi està fent una bona contribució.

Ara, tant Barnils com jo vam ser voluntàriament breus, per tal de donar ràpidament pas a un col·loqui que, en efecte, va ser llarg, animat i molt il·lustratiu. Entre això i el sopar de després, amb una dotzena dels assistents, es va fer l'una de la matinada, quan l'acte —molt ben organitzat per la delegació d'Òmnium Cultural— s'havia iniciat a les vuit.

Vam parlar, naturalment, d'EL TEMPS, de la situació dels mitjans de comunicació en català, de política, de literatura, de mil històries. Però sobre totes les converses i sobre tots els comentaris surava —i de vegades es feia explícita—, la sensació d'haver-hi, entre nosaltres, uns interessos especialment comuns, produïts per una circumstància diríem «geopolítica». Tant els lleidatans com jo i algun altre valencià que hi havia per allà, coincidíem a ser «perifèrics», respecte a la globalitat de la nostra àrea nacional. Hi ha, per tant, algunes qüestions que s'assemblen molt, si no és que són les mateixes, en la manera en què podem enfocar la pertinença a aquesta àrea nacional.

Lleida, capital de Catalunya en la terra ferma, com deia el cronista (¿era Jaume I?), centra les preocupacions d'un frag-

ment molt ampli del Principat. El País Valencià, ja ho sabem, té encara pendent un greu problema d'identitat, un conflicte que s'haurà de resoldre, necessàriament, en un futur pròxim.

Aquesta coincidència de situació respecte al centre creava d'immediat una mena de solidaritat, de confiança suplementària, que donà al llarg intercanvi d'opinions i d'informacions un to molt viu, cordial i sincer.

Vist des de Lleida, EL TEMPS es veu més gran —amb alegria ho dic— que no des de la meua modesta taula de director.

Tot això lligava bé amb l'ambient creat pel llibre recent de Josep Guia *És molt senzill: digueu-li Catalunya*, on el dirigent del PSAN planteja la perpètua «qüestió de noms».

¿És tan senzill? Jo continue aferrant-me al dubte metòdic, quan veig algú que planteja qüestions tan decisives a base de pinzellades grosses i afirmacions massa rígides. Podem dir-li Catalunya, o Països Catalans, o Bacàvia, o X (diguem-ne X, com si fos la incògnita d'una formulació matemàtica). Ara, ¿no continuarem igual, l'endemà d'haver-nos posat d'acord?

Guia afirma que «l'extensió de l'ús i de la significació del mot Catalunya —per al conjunt dels Països Catalans— és, fredament comptat i debatut, la condició necessària del nostre alliberament».

De seguida es diu. Això sí que és senzill, però ¿com s'estén, qui s'hi afegeix, qui ho fa bo, tot plegat? Simplificar així és molt arriscat, sobretot quan la solució que s'ofereix no és nova. Ja n'hi ha antecedents, d'aquest ús extensiu del mot Catalunya (la revista *La República de les Lletres*, en la València de 1934-36, n'és un exemple).

Ja m'agraden, si més no com a lector, les declaracions clares i redones i les troballes nominals, però la realitat és molt dura i dicta cada dia una lliçó que, si d'un costat ens obliga a ser més fermes i més tossuts en la formulació de la unitat, d'un altre ens hauria d'aconsellar ser més analítics. «¿Països Catalans? I encara gràcies». En qualsevol cas, parlem-ne. El llibre de Guia n'és una bona excusa. □